

حفظالصحه اطفال در سنوات تحصيلی

قریب بیست سال است که در اروپا و امریکا حفظالصحه اطفال را در مدارس ومكانب خیلی اهمیت میدهند و هر سال برتکمیل آن میکوشند مخاطرات را رفع و پیوسته وسایل نمو قوای جسمانی و روحانی را سهل تر مینمایند

مدرسه نسبت بنطفال حکم زمین را دارد نسبت به بزر همانطور که پس از افشاندن بزر باید زمین را از علفهای موزیه و طفیلی عاری نمود و بموقع آبیاری کرد تا تخم نمو کند در مدرسه هم باید کاملاً رعایت حفظالصحه را نمود تا شاگردان از مخاطرات محفوظ مانده نشو و نمای آنها طبیعی شود

بدبختانه در مملکت ما با وجود احتیاج زیادی که به تکثیر نفوس بخصوص باشخاص با سواد داریم اهمیتی بحفظالصحه اطفال نداده و هنوز در پایتخت هزاران طفل بیکناه در کنج مکتب خانهای تاریک و مرطوب از صبح تا شام دو زانو نشسته در يك دكان كوچك سی یا چهل طفل مانند حیوانات بسر میبرند !! تمامشان از يك یخدان شکسته آب مینوشند سالم و مریضشان با هم میجوشتند در مدارس بالنسبه بزرگ هم رعایت عده شاکرد و وسعت اطاق و روشنائی کلاس نمیشود. آنچه در خصوص حفظالصحه عمومی و مساکن و تدابیر شخصی، اطباء و متخصصین نوشته و دستور داده اند برای اطفال هم باید رعایت شود بعلاوه درمدارس مواد ذیل را باید منظور داشت

بنا و محل مدرسه - طرز ساختمان بنا باید طوری باشد که اطاقهای درس آفتاب گیر و روشن و چهار دیوار مدرسه حتی الامکان کوتاه باشند تا مانع ورود اشعه آفتاب نشوند

هرگاه عمارت مدرسه چند طبقه باشد طبقات تحتانی را برای

انبار و مستخدمین و طبقات فوقانی را مخصوص درس شاگردان قرار دهند مطابق احکامی که اخیراً در فرانسه صادر شده در هیچ اطاقی نباید بیش از پنجاه شاگرد جای دهند چون شاگردانیکه در آخر اطاق نشسته‌اند باید تخته سیاه را خوب به بینند و نیز از روشنائی طرفین استفاده کنند بهتر اینستکه طول اطاق ۹ ذرع و عرض آن ۷ ذرع و ارتفاع آن ۴ ذرع بیشتر نباشد

کف اطاقها باید سخت و نفوذناپذیر باشند بطوریکه بتوان آنها را شست و شو داد جاروب کردن خشک باید متروک شود زیرا که انتشار غبار مضرات بسیار دارد.

مسئله تهویه اطاق درس کمال اهمیت را دارد بهتر اینستکه در هر ساعتی چند دقیقه پنجره را بازکنند و موقعیکه شاگردان در اطاق نیستند تمام پنجره‌ها را مفتوح نگاهدارند

برای گرم کردن اطاق درس بهترین وسایل گرم کردن مرکزی بواسطه بخار است ولی چون از صرفه خارج میباشد. میتوان بخاریهای آهنی بکار برد

فاصله بخاری تا نزدیکترین شاگرد باید لا اقل یکذرع باشد
میز و نیمکت و فاصله بین آنها باید متناسب باقامت شاگرد باشد
عرض نیمکت باندازه $\frac{2}{3}$ طول ران و ارتفاع آن ۲۰ تا ۲۸
ساعتی مطر. عرض میز جلو ۴۰ تا ۴۵ سانتی متر. در مدارس متوسطه که سن شاگردان از ۱۴ سال بیشتر است چون هوا زیاد تر بمصرف میرسانند در هر اطاق بیش از ۳۰ الی ۳۶ شاگرد جایز نیست

در مدارس شبانه روزی اطاق خواب شاگردان باید وسیع و هوا گیر باشد و بیش از ۲۰ تخت خواب نباید در آن گنجانید همچنین باید دارای پنجره‌های مواجه باشد و در طول روز آنها را باز نگاهدارند

حفظ الصحه افراد محصلين

ساعات خواب و استراحت و ورزش و تحصيل بايد مشخص و متناسب با بنیه و مزاج شاگرد باشد
مدارسی که کار زیاد تحمیل شاگردان مینمایند با جان آنها بازی می کنند.

تا سن دوازده سالگی شبانه روزی ۱۰ ساعت و پس از آن ۹ ساعت برای خواب شاگردان باید معین نمود ما بین شام شب و خواب را باید فاصله قرارداد و اختصاص به تفریح دهند بعد از نهار دو ساعت تمام باید شاگردان استراحت داشته باشند کلیه برای شاگردان بزرگ هفت ساعت جهت غذا خوردن و شست و شو و بازی و ورزش و هشت ساعت برای تحصيل و جهت شاگردان کوچک هشت ساعت برای مشغولیات و تفریح و ورزش و بازی و خوراك و شش ساعت جهت کار و تحصيل معین گردد اگر چه نزدیک بینی بیشتر استعداد شخص یا موروثی است ولی عادت خواندن بفاصله نزدیک و چراغ کم نور و میز کوتاه یا دور و حروف ریز نیز باعث اشتداد آن میگردد حروف باید طوری باشند که بفاصله نیم ذرعی چشم بدون اینکه خسته شود آنها را به بیند اگر رنگ کاغذ مایل بزردي باشد مناسب تر است.

معاینه طبي مدارس

تا چند سال قبل فقط وقتیکه خبر مرض مسری منتشر میشد اطباء بمدارس هم سر کشی کرده و دستور میدادند ولی مدتی است معاینه طبي مدارس از واجبات شمرده میشود (در طهران هم از زمان وزارت آقای نصیرالدوله معاینه طبي و معالجه شاگردان بی بضاعت معمول شده است) در ابتداء ورود هر شاگرد ب مدرسه بدو باید طبیب آنها را معاینه کرده هر کاد مرض مسری از قبیل کچلی و جرب سل یا

جوشهای پلک یا سیفلیس داشته باشند در مدرسه پذیرفته نگردند
 علاوه هم طبیب و هم معلمین باید قوای جسمانی و دماغی
 شاگردان را سنجیده متناسب با آن تکلیف معین کنند (بدبختانه در
 اغلب مدارس ما این نکته رعایت نمیشود و اطفال ۸ - ۹ ساله را
 مجبور به حفظ کردن رودهای افریقا یا جنگهای ناپلئون مینمایند)
 در مدارس اروپا و امریکا ابتداء ورود شاگرد قد و وزن بدن
 و حجم سینه و میزان قوه سامعه و باصره را نیز مشخص کرده ثبت
 می نمایند

علاوه بر این یکدفعه در اواسط سنوات تحصیلی و یک مرتبه
 هم پس از اختتام دروس شاگردان را معاینه نموده تصدیق صحی بانها
 داده میشود و در هر رشته کاری که میخواهند داخل شوند ارائه تصدیق
 طبیب مدرسه از واجبات است. امراضی که بیشتر قابل سرایت میباشند
 عبارتند از حمیات ثوریه (مَحْمَلَك - سرخك - آبله) دیفتری - گریپ -
 جرب - مطبقه و محرقة و بمحض اینکه معلمین یا طبیب مدرسه ملتفت
 شوند شاگردی باین امراض مبتلا شده باید فوراً او را از سایر شاگردان
 جدا کرده بمریضخانه بفرستند یا نزدابونیش روانه نمایند و آنچه متعلق
 باو میباشد و در موقع مرض بانها دست زده باید ضد عفونی شوند یا
 بکلی بسوزانند (از قبیل دستمال - اسباب بازی - کتاب و غیره) پس از
 آنکه طفل شفا یافت باید مطابق دستور طبیب او را حمام برده لباسهای
 ضد عفونی شده بر او پوشانیده و با اجازه و تصدیق طبیب مدرسه در
 کلاس خود مجدداً حاضر شود.

این مسئله نیز نا گفته نماند که هیچ معلم یا مستخدم یا
 شاگردی ممکن نیست در مدرسه پذیرفته شوند مگر آنکه ورقه آبله کوبی
 خود را بدواً به طبیب مدرسه ارائه دهند .